

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

En Moralisk Historia av Olle Hedberg. Illustrerad av Yngve Berg.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69959](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69959)

EN MORALISK HISTORIA

Av Olle Hedberg

re damer sutto vid stenbordet under eken. Det var en solig varm sensommar dag. På en bits avstånd låg »herrgårdspensionatet», som kallades så, därför att byggnaden var en f. d. prästgård. Det var ett långt, rätt lågt, vit-rappat hus med brunmålat plåttak, två skorstenar och en glasveranda mitt på fasaden. Huset var om inte vackert så dock stämningsfullt i sin inramning av stora, lummiga träd.

Fru Sjödin reste sig upp, tog sin virkning och sade: »Jag tror jag skall gå och se var jag har mina pojkar!» Gamla fru Bromander såg upp från sitt vitbroderi och nickade vänligt. Den vithåriga fröken Lundborg däremot nöjde sig med att sänka Dagbladet lite grand och ge fru Sjödin en kritisk blick ovan tidningskanten. Det var tyst vid bordet under eken, ända tills fru Sjödin försvunnit in i glasverandan. Då sade fröken Lundborg: »Det skadade inte, om pojkarna Sjödins mamma såg efter sina gossar lite oftare. Såg fru Bromander, hur de bar sig åt vid frukosten? De plockade till sig alla skivorna av den mjuka pepparkakan! Ja, jag sade nu till fru Larsson, så vi fick ju in mer. Men i alla fall!» — »Ja, de är rätt bångstyriga», svarade fru Bromander leende. Hon log alltid, när hon talade om barn, ty hon var mycket barnkär. »Men det är ju alla pojkar i den åldern.» Fröken Lundborg höll med om detta, starkt betonande att flickor ha ett så oändligt mycket mjukare och behagligare sätt. Hon kunde dock icke finna annat än att pojkarna Sjödin voro ovanligt bråkiga och uppfostrade. Hon hade emellertid tyckt sig märka, att de uppfört sig något hyggligare de dagar deras pappa vistats på pensionatet. Föralldel, han var då inte vidare imponerande, han heller! Var han inte handelsbiträde i X-köping? Jaså, inte det? Fröken Lundborg tyckte i alla fall, att herr och fru Sjödin voro mycket, mycket enkla människor.

Det susade i eken över de båda vithåriga kvinnorna. Ett långt melodiskt sus, som om vinden blåst i ett älderdomligt instrument. Det var tyst vid stenbordet tills susningen förtonat. Då sade fru Bromander generat: »Nej, de verka kanske inte så fina. Det kan jag hålla med om.» Att hon sade detta, var en fräckhetens triumf. Hon hade helt enkelt blivit rädd, att fröken Lundborg skulle tycka även om henne, att hon var »mycket, mycket enkel». Bäst att gardera sig. Fru Bromander var annars en genom lidande luttrad människa. Hon hade sett sin man och sina tre barn dö. Om de bekantskaper hon gjorde på pensionatet tyckte hon var fin eller inte, frågade hon i regel föga efter, och när hon någon gång råkade ramla in i de tankebanor hon följde före luttringen, så fortsatte hon inte länge i spåren. Hon var lik en person, som fått båda benen amputerade, men som ändå emellanåt kan känna smärtor i de fötter, vilka icke längre finnas.

En astmatisk andhämtning hördes från trädgården, och strax därefter stannade fröken Wimmerlund framför stenbordet, pustade ut och sade: »Jaså, här sitter man och har det idylliskt. Jag har just gått en liten tur nedåt sjöstranden. Det svalkade rätt skönt där nere.» — »Ja, det är gudskelov inte så varmt i dag», svarade fröken Lundborg, och fru Bromander sade: »Skall inte fröken slå sig ner och göra oss sällskap?» — »Nej, nej tack! Jag skall bara pusta. Andan vill springa ifrån mig. Jag skall strax gå in och vila. Jag har haft så ont i mina ben idag. Smalbenen känns så svullna och tunga. Det är verkligen besvärligt att ha såna klumpklossar till fortkomstledamöter!»

Nu hördes ett rop från gräsplanen: »Har någon av damerna sett fru Larsson?» En svartklädd sextioåring, fru Lindström, nalkades det lilla sällskapet under eken. »Vår värdinna var nyss i trädgårdslandet», svarade fröken Wimmerlund. »Men inte vet jag, om hon är kvar nu!» — »Jaså.» Fru Lindström såg mycket

allvarlig ut. »Jaså. Ja, då får jag väl ge mig ut och leta. Jag har nämligen något särskilt att säga henne.» Alla lystrade till denna mystiska vändning. Efter kort väntan på en fortsättning frågade fröken Lundborg resolut: »Det är väl ingenting tråkigt, hoppas jag?» — »Jo. Jo, det är verkligen någonting tråkigt, som hänt. Någonting ganska tråkigt. Men jag anser inte, att jag bör berätta det för närvarande. Jag anser, att jag först bör tala med fru Larsson.» Fröken Lundborg frågade blixtnabbt: »Det är väl inte så, att det är någonting som kommit bort?» Fru Lindström blev blodröd i ansiktet: »Jo, fröken Lundborg. Jo, så är det verkligen. Jag har blivit bestulen. Bestulen på en penningssumma.»

Det fordrades knappast någon övertalning, förrän fru Lindström berättade allt. Hon hade haft sin handväska i en byråläda, som hon obetänksamt nog lämnat oläst, då hon gått till badhuset. Hon visste alldeles bestämt, att hon i väskan haft nio tior och en femma. Ja, något silver också. Nu fanns där bara sjuttiofem kronor. Någon hade varit inne och vittjat hennes väska på tjuugu kronor!

Fröken Lundborg frågade, om fru Lindström var alldeles säker. Fru Bromander undrade, om inte saken kunde förklaras så, att fru Lindströms dotter lånat tjuugu kronor och ännu inte hunnit tala om det. Och fröken Wimmerlund föreslog, att fru Lindström skulle gå in och räkna igenom sina pengar en gång till. Men fru Lindström var absolut säker. Sin dotter hade hon talat med. Hon höll förresten just på att räkna igenom deras linne. Det fattades fyra nåsdukar.

»Kära fru Lindström, detta var ju alldeles rysligt!» sade fröken Wimmerlund. »Tjuugu kronor, det är ju inte lite heller! Om jag möter värdinnan, skall jag säga åt henne.» Och så satte sig fröken Wimmerlund i rörelse och försvann snart in i glasverandan stapplande och astmatisk.

En kvart senare återvände fru Lindström till sitt rum och sin letande dotter i sällskap med den äntligen påträffade värdinnan fru Larsson. Fru Larsson var en fet dam av en lugn och godmodig läggning. Av vad hon nyss fått höra hade hon emellertid blivit röd och altererad, och hennes vanliga fryntliga pratamhet hade förbytts i komplett mällöshet. Fröken Lindström, en lång, benig dam, tog emot dem med utropet: »Jag har hittat två, mamma!» Ett gränslöst hopp tändes i fru Larssons ljusblå ögon. Men det släcktes genast. Det var inte tior det var fråga om utan nåsdukar. På sängarna hade fröken Lindström i små högar ordnat allt sitt och sin mammas linne; mitt på golvet stodo deras skor; byrålådorna voro utdragna och bordet var fullt av småsaker. Det var en fullständig sommarinventering som ägde rum. Fröken Lindström såg mycket skarpt och mycket stadigt på värdinnan, och den anklagelse, som fanns i hennes blick, gjorde fru Larsson så häpen, att hon häftigt rodnade. Och hon såg rent ut sagt besynnerlig ut, då fru Lindström tog fram sin bruna handväska, öppnade den och visade det fack av vitt siden, där hon förvarade sina sedlar. I botten av fru Lindströms väska återfann fru Larsson lyckligtvis sitt självförtroende. Där nere låg nämligen en blå blyertsstump. Fru Larsson tyckte sig igenkänna denna blyertsstump. Var det inte den som på försommaren glömts av en gäst, och som länge, länge legat på bordet ute på glasverandan? Blyertsstumpens senaste öden väckte fru Larsson ur hennes irakade apati, och hon skulle strax få användning för sin återvunna motståndskraft. Fröken Lindström sade långsamt och med ett egendomligt eftertryck på varje ord: »Fru Larsson förstår nog, att min mamma och jag inte kan finna oss i det här. Vi anser oss absolut inte behöva ta förlusten av den här nedriga stölden.» — Nog för en pensionsvärdinna! Fru Larsson greps genast av misstanken att någon stöld aldrig ägt rum, men att det just gjordes ett försök att stjäla tjuugu kronor. Nu var det hennes tur att se mycket skarpt och mycket stadigt på fröken Lindström. »Det förstår nog fröken», sade hon långsamt och med ett egendomligt ef-

tertryck på varje ord, »att jag inte kan ikläda mig något ansvar för de pengar gästerna låter ligga framme.» Fröken Lindström såg på sin mor, men då hon icke pr ögontelegraf fick någon uppmuntran, slog hon till reträtt. Innan fru Lindström gått ut att söka värdinnan, hade hon och hennes dotter kommit överens om, att det nog var själva tjuven hon gick att hämta. Nu häpnade fröken Lindström över sin mammas plötsliga flathet. Mor och dotter sågo oupphörligt på varann. Jag förstår inte? Vad menar du? Först när fru Larsson gått, fingo de tala ut. Nere vid stenbordet under eken hade fröken Lundborg fullkomligt fritagit fru Larsson och i stället fäst fru Lindströms misstankar vid de tre små slynglarna Sjödin. — Där har vi det, mamma! Pojkarna Sjödin!

En halvtimmes intensivt samtal och så ringde gong-gongen till middag. Vid slutet av sommarsäsongen var matsalen nästan lite för stor. Det var svårt att dölja tomheten. Gamla fru Bromander satt ensam vid sitt bord, fröken Lundborg ensam vid sitt, och vid ett annat satt helt ensam och allena pensionatets ende kvarvarande herre, förre godsägare Andersson, en alkoholiserad gentleman med blårott ansikte och vitt väst. I ett hörn sutto fru Sjödin och hennes tre gossar, i ett annat fru och fröken Lindström. Fröken Wimmerlund slutligen satt tillsammans med värdinnan.

Nu visste alla, att en stöld blivit begången. Fröken Lundborg var chef för det parti, som sökte tjuven vid det sjödinska bordet. Hennes trosglöd delades av damerna Lindström, och en sympatisör (om också utan glöd) ägde hon i fröken Wimmerlund. Denna kom just ihåg, hur gränslöst långfingrade arabpojkar voro. Fröken Wimmerlund hade sett Sahara och ridit på kamel. Hennes utomeuropeiska resa hade inträffat för trettio år sedan och varat i tio dagar, men många medgäster på diverse pensionat trodde, att hon bott i åralat i Nord-Afrika, ty i hennes konversation voro anknytningspunkterna till afrikanska resan talrika som sandkornen i öken. Att de tre lintottarna Erik, Gösta och Sven Sjödin utnämndes till tjuvaktiga arabpojkar var dock att betrakta som en jämförelsevis ovanlig löpning upp i diskanten.

Mot fröken Lundborgs parti stod fru Bromanders. Fru Bromander ville inte tro de små gossarna om något ont, och det var för att försvara dem och inte på grund av några som helst indicier, som hon riktade misstankarna på tjänstepersonalen. Hon hade endast behövt säga några orienterande ord, så hade hon fått en fanatisk anhängare i godsägare Andersson. Herr Andersson var fru Sjödins trogne riddare. Han hade hela sommaren gjort henne sin respektfulla kur. Att detta stilig fruntimmers, denna charmant kvinnas små söner skulle ha stulit — löjligt helt enkelt och simpelt! När någonting kommer bort, är det alltid pigorna. Alla pigor stjal. Herr Andersson hade haft stort lantushåll i fyrtio år, och han kunde komma med apropär, som vägde upp fröken Wimmerlunds arabpojkar och det med betydande övervikt.

Under middagens gång kastades från det lundborgska partiet foskande blickar på det sjödinska bordet. Dessa blickar voro dock rena blomsterhyllningen, om de jämfördes med de blängar godsägare Andersson gav ifrån sig, så fort husan kom in. Med sina blodsprängda ögon såg han tvärs igenom hennes nätta,

»Annorlunda var det i min ungdom. Inte ens under en kvart vågade man lämna mig ensam med en ung flicka!»

nystrukna bomullsklänning. Varje okysk önskan att studera sköna former var honom säkerligen främmande; det var flickans hjärta och njurar han ville se till.

Fru Larsson visste inte riktigt vad hon skulle tro. Men hon visste något som de andra inte visste: detta var sommarens andra stöld. Ett herrskap Danell, som rest den 10 juli, hade blivit av med en femma på liknande sätt. Danells hade ingenting velat göra åt saken, men de och fru Larsson hade kommit

överens om, att den skyldiga var en stockholmsflicka, som just då gästade pensionatet. Tösen var rätt slampig och hade säkerligen mycket ont om pengar. Hon hade blivit synnerligen kyligt bemött vid sin avresa. Fru Larsson ångrade detta, men ångerns kval voro obetydliga mot det obehag hon förnam vid tanken, att tjuven fortfarande fanns i huset. En dold fasa! Det var som om hon fått ohyra i möblerna. Hon kände, att hennes nervkraft höll på att överge henne.

Vid kaffet efter maten talade man inte ett ord i det ämne, som upptog allas tankar, men när fru Bromander råkade få tag i en kaffekopp utan sked och anmärkte: »Här är visst skeden borta!» då uppstod allmän rörelse.

Efter middagen var fröken Lundborg inne hos damerna Lindström. Och där inne kom man till det resultatet, att fru Sjödin var en tjuvkona, som använde sin äldste son, därför att hon inte vågade gå själv. Ah, så slugt uträknat! Hon behövde inte löpa någon risk, ty om en tioårs pojke blir överraskad inne i en annans rum, så kunde det ju pratas bort som okynne. Det var ju oerhört, att man ingenting kunde göra åt saken! Allt vad fru Sjödin sagt och gjort under sommaren franträdde nu i en ny, hiskelig dager. Till sist beslöt man, att fröken Lundborg skulle göra ett försök att skrämma fru Sjödin och samtidigt ge henne en chans att utan bekännelse få återlämna de tjugu kronorna. Sedan attacken ett par gånger i viskande ton repeterats inne i damerna Lindströms rum, gav sig fröken Lundborg iväg. Önskan att spela den första fiolen och att få imponera på damerna Lindström var så stark, att fröken Lundborg inte räknade med risken. Det rörde sig ju i själva verket om att gå till en lejoninna och anfalla en av lejonungarna. Hon hann knappast andas någonting om lille Sven, som kanske av misstag...

Man hade kommit överens om, att hon skulle föreslå den minste pojken. Man ansåg det särskilt listigt, ty det gav ju fru Sjödin möjlighet att ge sin stöld en mycket barnslig för att inte säga oskuldssfull prägel. Men vid första antydan satte fru Sjödin händerna i sidorna och började svara. Uptakten av hennes svar var sådant, att det genast hördes ett knäpp ute i korridoren. Det var damerna Lindström som förskräckta stängde sin dörr sågande till varandra, att de hade då inte uttalat någon som helst beskyllning mot någon människa. Under tiden fick fröken Lundborg anstränga sig till det yttersta för att finna ursäkter. Hon kunde inte ha varit artigare, om hon råkat trampa en kunglig prinsessa på tårna. Mot »mycket, mycket enkla människor» kan man vara respektlös intill en viss gräns. Överskrides den gränsen kommer en våldsam respekt. Fröken Lundborg kände, att hennes vita hårtestar voro i fara. Under de förbindligaste artigheter backade hon ut. Inkommen till damerna Lindström igen anförtrodd hon dem, oändligt lägmält, att fru Sjödin var en fullkomlig munkbromadam. Fru Larsson tog visst emot vilka gäster som helst! Hon var inte vidare kräsen i valet av klientel! Emellertid hade »Munkbromadamens» beslutsamma uppträdande rubbat fröken Lundborgs tro på den sjödiska brottsligheten. Damerna Lindström och fröken Lundborg åtskildes rådvilla och i den missstämning, som plågar åtfölja ett gemensamt misslyckande.

Vid fröken Lundborgs besök hos fru Sjödin hade ungherrarna redan varit lagda och djupt sovande. När fröken Lundborg retirerat, blev alltså fru Sjödin ensam med sina tankar. Snart hävdes hennes moderliga barm i våldsam oro. Tänk, om det var så, att någon av pojkarna stal. Fru Sjödin öppnade ljudlöst, så att ingen skulle höra det, byrålädor och väskor och gick igenom allting darrande av skräck att påträffa något, som inte var deras. Om det verkligen skulle vara så att... Hon tänkte aldrig i evighet erkänna någonting! Hon lämnade det inte tillbaka! Hon skulle kasta bort det! Hon skulle bränna upp det! Den av pojkarna som gjort det skulle hon piska till blods, sedan, bara de kommit hem, bara de kommit ifrån detta rysliga, otäcka pensionat. Fru Sjödin kände det som en lättnad, när hon märkte, att det saknades ett par kalssonger. Och det var med häftig ångest hon återfann dem. Hon tillbringade förnatten sömlös, bedjande till Gud, att han skulle göra hennes tre små älskade gossar till hederliga människor, så att de inte blevo några tjuvar.

Sömlösa under förnatten voro även fru och fröken Lindström. De hade nämligen hittat de borttappade tjugu kronorna. Det var fru Lindström, som var brottslingen. Hon hade totalt glömt, att hon lagt tjugu kronor i ett kuvert i sin sypåse. Fröken Lindström frågade upprörd, hur man kunde bära sig åt på det sättet. »Ett sänt slarv! Vad tänker mamma på? Vad hade pengarna i sypåsen att göra?» — »Jo, men det minns du väl? Det var den där dalkullan, som kom och sålde vävnader nere i trädgården. Då stoppade jag pengarna i sypåsen, så jag skulle kunna köpa om jag ville. Jag ville ju inte precis visa, att jag hade pengar på mig. Då blir ju alltid sänt där folk så envisa.»

Under det att fru Lindström talade, satte hon sig långsamt ner, häpen, tillintetgjord. Fru Sjödin kunde inte ha sett förskräcktare ut om hon funnit de tjugu kronorna bland sina pojkars leksaker. Det blev nu ett förfärligt tjatter om de välsignade tjugu kronorna och deras öden. Men hur man pratade, man kunde omöjligt komma ifrån, att de voro återfunna, och till sist förstodo damerna Lindström, att det var till detta faktum, som det nu gällde att ta ståndpunkt. Att erkänna misstaget var för genant. De hade gjort ett alltför stort oväsen. De bestämde sig för att försöka tuga ihjäl stöldhistorien. Nog borde det väl gå att låta de båda uppreklamerade tiorna glida ner i de ouppklarade brottens svarta avgrund?

Damerna Lindström sovo som sagt illa under förnatten. De skulle inte ha sovit alls, om de vetat, att värdinnan organiserat en fortsatt, energisk tjuvjakt. Fru Larsson hade av omständigheternas makt drivits fram till handling. Omständigheternas makt hette herr Andersson. Under lätt alkoholpåverkan hade denne Sherlock Holmes beskrivit för värdinnan, hur han ämnade lägga ut en femma i matsalen. Han skulle fånga pigor i rävsax, sade han. Godnatt. — Denna upplysning lämnades på glasverandan vid ett tillfälligt möte i skymningen. Olyckan ville, att det till 5-kronorstjuv designerade hembiträdet befann sig i tamburen innanför, och när fru Larsson kom ut i köket, möttes hon av en tåreflod: »Fastän man är en fattig flicka, så har man väl sin heder! Om det är så, att jag skall kallas tjuv här, så skall jag be att få sluta med detsamma. Och min syster också för den delen!»

Städskorna på pensionatet voro systrar. Kokerskan var deras kusin. Det var en hel dynasti. Fru Larsson gjorde vad hon kunde för att lugna känslorna. »Det vet väl jag, att så hederliga flickor som ni inte finns i hela Sverige. Och det har ni väl märkt, att Andersson aldrig riktigt vet, vad han säger strax innan han går och lägger sig!» — Saken var allvarlig. Man kan möjligen ha pensionat utan gäster, men man kan absolut inte ha pensionat utan tjänare.

Sedan fru Larsson stillat stormen i köket, gick hon in till gamla fru Bromander. Hennes namn hade jämte godsägare Anderssons blivit nämnt av tjänsteflickorna. De hade på känn, att även fru Bromander misstrodd dem. Fru Larsson började med att höja sina jungfrur över alla misstankar. Hon gjorde det mera i förbigående, ty vad hon egentligen ville med sitt sena besök var att med sin trognaste gäst diskutera en ny teori. Fru Larsson hade kommit att tänka på, att både när herrskapet Danell blev av med sin femma, och när damerna Lindström förlorade sina båda tior, hade fröken Wimmerlund varit ensam inne i våningen. Hon stannade ofta på sitt rum och vilade i tid och otid. Och så var hon allt lite konstig. Hon berättade ofta historier, som inte voro sanna. Det gjorde ju också herr Andersson, men hans historier voro osanna på ett annat sätt. Fru Larsson och fru Bromander viskade med varann i halvannan timme. Så småningom klarnade det. Det fanns inte en skugga av ett tvivel. Då de sade godnatt, skälvde de av spänning. Det var herr Andersson, som inspirerat deras beslut: De skulle fånga fröken Wimmerlund i rävsax.

Vid frukosten påföljande morgon uppförde sig flertalet gäster tämligen bisarrt. Pojkarna Sjödin sutto som tända ljus, ty deras mamma hade fått ett anfall av uppfostrarnit och oresonlig stränghet. De vågade inte tala till varann, och när fröken Lundborg genom vänliga nickar sökte ställa sig in hos dem och deras

mamma, vågade de icke besvara tantens hälsningar. Godsägare Andersson var som vanligt på morgnarna osäker och darrhant och hade en generad uppsyn. Fru Bromander led av påtaglig rampfeber, och då hon såg på fröken Wimmerlund, fick hennes gamla ansikte ett uttryck av mycket ansträngd naturlighet. Damerna Lindström samtalande livligt med varann, och som de själva trodde osökt och naturligt. De uppstämde påfallande skratt åt rakt ingenting. Detta befängda beteende skulle föreställa, att de totalt glömt gårdagens stora sensation och nu inte tänkte på annat än det vackra vädret, den höga luften och den promenad till staden, som de beslutat sig att företaga. De skulle inte komma hem förrän till middagen. Lunch skulle de äta i stan. Man önskade dem mycket nöje, och de störtade iväg, så fort de svalt ned kaffet på maten.

På förmiddagen hände det, som det ofta brukade hända, då vädret var ostadigt, att fröken Wimmerlund, fru Bromander och värdinnan sutto tillsammans på glasverandan. Det föll ett lätt regn. Fröken Wimmerlund uttalade en förhoppning, att damerna Lindström hunnit in till stan, eller att de i varje fall hade möjlighet att komma under tak. Fru Bromander och värdinnan anslö sig till dessa förhoppningar och bytte ett hemligt ögonkast. Strax därefter bad fru Larsson om ursäkt och gick sin väg; hushållsbestyren kallade henne. Fru Bromander satt kvar en stund, så kom hon att tänka på, att hon måste skriva ett angeläget brev. Hennes brådska blev så stor, att hon glömde sin handväska mitt på bordet. Fröken Wimmerlund blev ensam, men det var inte bara Guds öga som såg henne. Glömska av hushållsbestyr och brevskrivning hade fruarna Larsson och Bromander samlats i den sistnämndas rum. Det låg på nedre botten och hade fönstren närmast till höger om glasverandan. Där stodo de båda polispiönerna gömda bakom gardinen och tryckta intill fönsterposten. Genom glasverandans sidofönster kunde de se in på fröken Wimmerlund i korgstolen och handväskan på bordet. De sade inte ett ord till varann. De hörde sin egen och grannens andhämtning, hörde hur hjärtana slogo inne i kropparna. Det var riktigt obehagligt. Och det blev nästan outhärdligt, då hjärtana plötsligt började slå fortare och fortare. Fröken Wimmerlund hade rest sig upp. Hon gick helt lugnt fram till bordet, öppnade fru Bromanders väska och granskade innehållet utan någon märkbar nervositet. Min Gud! Nej! Jag måste sätta mig! — Ett par minuter senare hördes trappan knarra. Fröken Wimmerlund gick upp på sitt rum. Fru Larsson skyndade på sviktande ben ut och hämtade in väskan. De hade mätt ut åtta och femtio i silver. Vid kontrollräkningen visade det sig att fröken Wimmerlund bitit 2:70 av agnet.

Efter middagen samma dag ombads damerna Lindström komma in i fru Bromanders rum. »Jo, det är så», började fru Larsson, »att fru Bromander och jag nu vet, vem det är som tog de där tjugu kronorna.» Fru Larsson var så uppskakat, att hon knappast kunde tala. Det var en otroligt stupid min damerna Lindström satte upp. De svarade med en rossling.

»Det är fröken Wimmerlunds», viskade gamla fru Bromander. »En fullkomligt orimlig beskyllning!» utropade fröken Lindström indignerad. »Hela mitt inre upprepar sig mot en sån miss-tanke! Det är inte sant! Jag tror det inte!» Och fru Lindström vände sig mot fru Larsson och sade skarpt: »Det är verkligen häpnadsväckande, att en värdinna kan utslunga såna beskyllningar mot en gäst, mot en gammal fin och bildad dam, mot en sjuk äldre. Jag vill inte höra ett ord till av hela den här historien! Inte ett ord! I annat fall reser min dotter och jag ögonblickligen härifrån!»

Gamla fru Bromander ingrep och berättade, hur hon och fru Larsson gått till väga. De hade med egna ögon sett, hur fröken Wimmerlund stulit 2:70. Damerna Lindström föreföllo alldeles sönderslitna av det hemska avslöjandet. Fru Lindström sade: »Ja, jag vill inte höra mer! Och förresten, om det verkligen är sant, att fröken Wimmerlund varit i fru Bromanders väska, så är det ju ingenting som bevisar, att hon också varit i min! Jag vill alldeles bli skild från hela den här saken!» — »Vi kommer inte att föra någon talan», inföll fröken Lindström. »Om det är någon annan, som vill ställa till med skandal och kalla på polis, så kommer vi att förneka, att vi blivit bestulna. Det gör vi absolut!» Damerna Lindströms enighet var på denna punkt fullständig.

Fru Larsson försäkrade, att hon var mycket tacksam, om fru Lindström inte ville göra någonting åt saken. Det tillhörde fru Lindström att avgöra. Fru Larsson ansåg bara, att det varit hennes plikt att genast meddela, att tjuven var avslöjad.

»Inte ett ord mer!» ropade fru Lindström hysteriskt. »Jag vill inte höra talas om detta! Vad har jag med detta att göra? Jag har kommit hit för att vila och andas lantluft...» Damerna Lindström gjorde en brådstörtad sorti. Men när de hunnit sansa sig inne i sitt rum och fått genomdiskutera den häpnadsväckande, nyinträdda situationen, utsändes fröken Lindström på nytt. Hennes uppgift var, dels att i efterhand ge en motivering till det förlåtande sinnet, dels att efterhöra om fru Bromander verk-

ligen ämnade tillkalla polisen för att få tillbaka sina 2:70.

När fröken Lindström kom in till fru Bromander igen, hade fröken Lundborg och fru Sjödin kommit tillstådes. Fröken Lundborg var just sysselsatt med att läxa upp värdinnan och fru Bromander, därför att de hade utsatt en svag människa för en frestelse. Det är orätt! Det är i högsta grad orätt! Vi få inte inleda någon i frestelse! — Fröken Lindström högg genast in på samma sida och förklarade, att hennes mamma och hon inte frågade efter någon penningförlust, bara de slapp att bli mördare. Ämnade man verkligen ställa en stackars astmatisk, åderförkalkad gumma till svars för hennes felsteg? Tänk man inte på, att hon kunde falla död ner, om hon blev upprörd? Fröken Lindströms lilla mamma hade i varje fall en alldeles för känslig läggning för att kunna vara med om något dylikt. Och fröken Lindström antydde diskret, att hon själv bräddes på modern.

Fröken Lundborg och fröken Lindström samarbetade nu raskt, och värdinnan och fru Bromander funno sig plötsligt avslöjade som leda frestare, tarvliga spioner och hjärtlösa uslingar. De sågo rätt häpna ut. »Ja, jag bryr mig inte om mina kronor», sade fru Bromander generat. — »Naturligtvis är det kleptomani», sade fru Larsson ödmjukt. Fröken Wimmerlund hade genom kleptomani blivit som helgad. Den som stjälar på sådana villkor, blir som en bättre människa, kan göra anspråk på särskild hänsyn. Den enda som vågade vara hänsynlös var fru Sjödin. Hon uppfattade urskuldandet av fröken Wimmerlund som en personlig förolämpning. Var det någon som skulle ha urskuldade hennes pojkar? Hennes kränkta rättskänsla tog sig följande uttryck: »Blir jag ensam med fröken Wimmerlund, så säger jag henne rakt i ansiktet, att hon är abnorm!» Därmed gick fru Sjödin.

Innan resten av sällskapet åtskildes, erinrade sig fröken Lindström ytterligare en sak, som hon och hennes mamma kommit överens om, att hon skulle säga. Hon sade den ovanpå allsammans: »Jo, mamma och jag vill som sagt inte föra någon talan på grund av fröken Wimmerlunds ålder och sjuklighet, men vi avstå bara på vissa villkor. Fru Larsson måste på hedersord lova oss att aldrig mer, under någon förevändning, ta emot fröken Wimmerlund som sommargäst.» Det var med naturlig beredvillighet fru Larsson lovade detta, och därmed tillfredsstälde hon tydligen fröken Lindströms rättsmedvetande, ty fröken Lindström återvände genast till sin oroligt väntande moder. Fröken Lundborgs moral däremot fordrade ytterligare några minuters motion. Fröken Lundborg ansåg sig riktigt böra inskräpa, hur orätt det är att för snöd vinnings skull ta emot vilka gäster som helst. »Fru Larsson borde nog något lite tänka på sitt pensionats renommé», sade hon.

Sent samma kväll stötte fru Larsson ute på glasverandan samman med godsägare Andersson. Ehuru han var märkbart upprymd, tyckte hon sig böra underrätta honom om, att han inte längre behövde spana efter tjuven och gå och passa på jungfrurna.

»Jaså», sade herr Andersson. »Jaså! Jaså det! Man törs inte lämna käringen Wimmerlund ensam med en väska. För då går det åt helsike. Tiderna är förfärliga. Annorlunda var det i min ungdom. Äh, herre Gud! Inte under en halvtimme, jag säger det, inte ens under en kvart vågade man lämna mig ensam med en ung flicka! — Godnatt, fru Larsson.»